

יוצא לאור לפרשת קרח ה'תשע"ז
(מספר 5)

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בעניני גאולה ומשיח

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות חמשים ושתיים לבריאה
ה' תהא שנת נפלאות בכל
שנת הצדי"ק לכ"ק אדמו"ר שליט"א

לזכות

הו"ח ר' שאלתיאל זאב שיחי' רב-ניו
ליום הולדתו ד' תמוז

הו"ח ר' רם יואל שיחי' תמיר
ליום הולדתו ה' תמוז

לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

נדפס ע"י ידידיהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי זוגתו מרת גיטל רחל שיחיו שגלוב

* * *

לעילוי נשמת

מרת נעכא ב"ר גרשון ע"ה

נפטרה מוצש"ק פ' קרח, וא"ו תמוז ה'תשס"ט
ובעלה הרה"ח וכו' עוסק בצ"צ ר' אברהם יצחק

ב"ר ברוך שלמה ע"ה

נפטר ביום ב' אייר ה'תשנ"ב

גליק

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י משפחתם שיחיו

הי' שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner

In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*

To Dedicate This Publication

In Honor Of Your Family Or A Loved Ones

For More Info. Call:

(718) 753-6844 or (323) 934-7095

or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

טבע העולם, אָז די וועלט אַליין איז מסייע צו צמיחת הגאולה.

(משיחות יום ה' פ' קרח, בדר"ח תמוז ופ' קרח, ג' תמוז תנש"א)

אמנם עדיין יכולה להיות השאלה – כפי שכמה שואלים: אפילו כאשר אני בעצמי עושה את עבודתי בשלימות, עד שאני מגיע לדרגא שמציאותי היא „יפוצו“ (תכלית הביטול) – מה התועלת בזה, כאשר „אתם המעט מכל העמים“¹, ובעולם סביב ישנם שבעים אומות שהם ריבוי עצום בכמות בערך להכבשה אחת.²

ובסגנון אחר: מה יאמר העולם ומה יאמרו האומות על כך שיהודי עושה את עבודתו ד"יפוצו מעינותיך חוצה", ובמיוחד – בקירוב הגאולה האמיתית והשלימה, הרי אין הם מבינים מה פירוש הדבר?! אמנם זוהי עבודה גדולה ונעלית ביותר – אבל צריכים לכאורה להתחשב – טוען הוא – עם העולם!

והמענה על זה הוא: העולם כבר מוכן! כאשר יהודי יעשה את עבודתו כדבעי – באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, וביחד עם זה כפי שזה משובש בכלים דלבושי הטבע – יראה איך שהעולם, טבע העולם ואומות העולם מסייעים לו בעבודתו.

. . . עאכו"כ עכשיו, כאשר כו"כ ממניעות ועיכובים אלו אינם [וכאמור לעיל, שגם במדינה ההיא נעשו שינויים גדולים לטוב], ואדרבה – בעולם עצמו רואים את הנסים והנפלאות שמתרחשים בפרט בשנים האחרונות [שנת נסים, ושנת אראנו נפלאות] – כבר הגיע הזמן, שהגם שצריך להיות ענין שלמעלה ממדידה והגבלה – נסים ונפלאות, עד לנסים ונפלאות דגאולה האמיתית והשלימה – ה"ז חודר גם בטבע העולם, שהעולם עצמו מסייע לצמיחת הגאולה.

מפתח ותוכן

כ"ח סיון

א. שלימות ב"יפוצו מעינותיך חוצה"

בחצי כדור התחתון בדורנו זה 3
מעלת יום זכאי דכ"ח סיון, כח דחודש השלישי, לאחר יום ז"ך, שהוא ג' פעמים ג' פעמים ג'; ההוראה מפ' שלח - "יתרון ארץ בכל היא", עיקר השלימות בבירור התחתון, וענין זה נפעל בדורנו ע"י הפצת פנימיות התורה מחצי כדור התחתון דוקא ומהבית שמספרו 770, ומעלת דורנו שהוא מוכן לגאולה

פ' קרח - י"ב-י"ג תמוז

ב. בירור חצי כדור התחתון כהכנה לגאולה 16
החידוש בעבודת בעל הגאולה די"ב תמוז - שהעביר את מרכז הפצת המעיינות לחצי כדור התחתון, ע"ד לע"ל שאז "נקבה תסובב גבר"; החידוש דחודש הרביעי (מקבל) על חודש השלישי (משפיע); הקשר למחלוקת קרח וביטולה; "פרשה זו יפה נדרשת כו" (פרש"י ר"פ); הוראה - הוספה בבנין; נתינת מאה שקל לכל המוסיף בבנין

הוספה / בשורת הגאולה

ג. משיחות יום ה' פ' קרח, בדר"ח תמוז,

וש"פ קרח, ג' תמוז ה'תנש"א 30
העולם כבר מוכן, טבע העולם ואוה"ע מסייעים לעבודת זירוז הגאולה

Reprinted with permission of:
"Vaad L'Hafotzas Sichos"

by:

Moshiach Awareness Center,
a Project of:

Enlightenment For The Blind, Inc.
602 North Orange Drive.
Los Angeles, CA 90036

Tel.: (323) 934-7095
Fax: (323) 934-7092

<http://www.torah4blind.org>
e-mail: yys@torah4blind.org

Rabbi Yosef Y. Shagalov,
Executive Director

Printed in the U.S.A.

הוספה בשורת הגאולה

כ"ט.

דערביי קען נאך זיין די שאלה – ווי אַנדערע פרעגן: אפילו בשעת איך אַליין טו מיין עבודה בשלימות, ביז אַז איך דערגרייך צו אַ דרגא וואָס מיין מציאות איז „יפוצו“ (תכלית הביטול) – וואָס העלפט עס, ווען „אתם המעט מכל העמים“¹, און אין דער וועלט אַרום זיינען פאַראַן שבעים אומות וועלכע זיינען אַ ריבוי עצום בכמות בערך צו דער כבשה אחת.²

ובסגנון אחר: וואָס וועט די וועלט און וואָס וועלן די אומות זאָגן אויף דעם וואָס אַ איד טוט זיין עבודה פון „יפוצו מעינותיך חוצה“, ובמיוחד – אין ממהר זיין די גאולה האמיתית והשלימה, זיי פאַרשטייען דאָך ניט וואָס דאָס מיינט?! ס'איז טאַקע גאָר אַ גרויסע און הויכע עבודה – אָבער מ'דאַרף זיך דאָך לכאורה רעכענען – טענה'ט ער – מיט דער וועלט!

איז דער ענטפער אויף דעם: די וועלט איז שוין צוגעגרייט, פאַרטיק! בשעת אַ איד וועט טאָן זיין עבודה כדבעי – באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, וביחד עם זה ווי דאָס איז אָנגעטאָן אין די כלים פון לבושי הטבע – וועט ער זען ווי דער עולם, טבע העולם און אומות העולם זיינען אים מסייע אין זיין עבודה.

. . . עאכו"כ איצטער, ווען מ'האָט ניט כו"כ פון די אַלע מניעות ועיכובים [וכאמור לעיל, אַז אויך אין מדינה ההיא זיינען געוואָרן שינויים גדולים לטוב], ואדרבה – אין דער וועלט אַליין זעט מען די נסים ונפלאות וואָס קומען פאַר בפרט אין די לעצטע יאָרן [שנת נסים, און שנת אראנו נפלאות] – איז שוין הגיע הזמן, אַז הגם וואָס עס דאַרף זיין אַן ענין שלמעלה ממדידה והגבלה – נסים ונפלאות, ביז די נסים ונפלאות פון דער גאולה האמיתית והשלימה – נעמט עס דורך אויך

(1) ואתחנן ז, ז.

(2) תנחומא תולדות ה. אסת"ר פ"י, יא. פס"ר פ"ט, ב.

לקוטי

שיחות

כ"ח סיון

שלימות ב'יפוצו מעינותיך חוצה" בחצי כדור התחתון בדורנו זה

א. ענינו המיוחד של יום זכאי – שכל היום כולו נק' כך („יום זכאי“²) בגלל דבר טוב שאירע ביום זה (אפילו כשהדבר זכאי אירע רק בזמן מסויים של אותו יום, בתחלה, באמצע או בסוף היום) – ה"ה נרמו בשמו ומספרו של היום בחודש.³

ובנדוד – כ"ח סיון: כ"ח – אותיות כח – בחודש מורה על הכח של כל

וכמרוז גם במספר היום – כ"ח: כח אמיתי (ע"פ תורה) קשור עם המספר שלשה, „בתלת זימני הוה תזקה“⁵, וכמ"ש „והחוט המשולש לא במהרה ינתק“ – שלשה מורה על כח קיים ונצחי, הכח של דבר של קיימא. תכלית השלימות דכה (חזקה דשלשה) גופא ה"ה – שלש פעמים שלש פעמים שלש = כ"ז (אותיות ז"ך), שישנו בשלימות ביום הכ"ח, שבא תיכף לאחר השלימות דכ"ז (ג' פעמים ג' פעמים ג').

ב. ויש לומר שזהו אחד הטעמים לכך שמתן תורה הי' בחודש השלישי והוא קשור עם המספר שלשה – כמאחז"ל „כריך רחמנא דיהב אוריאן תליתאי לעם תליתאי על ידי תליתאי ביום תליתאי בירחא תליתאי“ [ורב נסים גאון⁶ מונה עוד ענינים של שלשה בקשר עם מתן תורה] – כי ע"י מתן תורה נכנס כח, קיום וחוזק בבנ"י ובבריאה כולה, וכידועי שאז נתבטלה

שיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א יום ב', כ"ח סיון ה'תנשא (לאנ"ש שיחיו שברכו אותו) - יובל שנים להצלת כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע - יבח"ח - מעמק הבכא האירופאי וביאתם צלחה לארצות הברית, ביום ב', כ"ח סיון ה'תש"א - אחרי תפלת מנחה, (והמשכה) אחרי תפלת ערבית.

נדפס בסה"ש ה'תנשא ח"ב ע' 635 ואילך. תרגום מאידית.

(1) ובהמשך לזה – בריך א' מאנ"ש שי' את כ"ק אדמו"ר שליט"א בברכת כהנים (מ, וידבר גו"י עד „ושמו גו' ואני אברכם“). המו"ל.
(2) בלשון חז"ל (תענית כט, א) „מגלגלין זכות ליום זכאי“.

(3) שהרי בהשגחה פרטית אירע הדבר זכאי ביום זה בחודש, ובמילא יש לזה שייכות עם היום שבו אירע.

(4) ראה גם שיחת ש"פ שלח, כ"ח סיון תשמ"ט (קובץ כ"ח סיון – יובל שנים ע' 43 – קה"ת ה'תנשא). סה"ש תשמ"ט ח"ב ע' 535 ואילך.

(* כן יש נוהגין לברך בפרשת ברכת כהנים כולה (נשא ו, כב ואילך) מתחלתה ועד סופה (כמו שאומרים כל יום בברכות השחר), ולא רק בנוסח הברכה (כפי שמברכים הכהנים ביו"ט וכיו"ב) מ"ברכה" עד „וישם לך שלום“.

(5) ב"מ קו, ריש ע"ב. וש"נ.

(6) קהלת ד, יב.

(7) שבת פח, א.

(8) בפירושו לשבת שם.

(9) תנחומא וראא טו. שמו"ר פי"ב, ג. ועוד.

הגזירה שהפרידה בין „עליונים” ו„תחתונים”, וניתן הכח להמשיך ולגלות אלקות (עליונים) בעולם, עולם הזה התחתון, תחתון שאין תחתון למטה ממנו¹⁰, עד שזה יחדור לגמרי את מציאות העולם בפנימיות, שעניני העולם עצמם יהפכו להיות חפצא של קדושה¹¹.

ואדרבא: התורה ניתנה (במתן תורה) דוקא בעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו (עד ש„לא בשמים היא”¹²), כיון שעיקר הכח ותוקף דאלקות ה"ה ניכר בגלוי דוקא בגשמיות העולם הזה, בהתחתון שאין תחתון למטה ממנו, ודוקא על-ידי עבודת התחתונים ופעלת המשכת העצמות, עד שע"י העלאת התחתון ביותר מתעלה כל ה„בנין”, כולל גם הדרגות הכי עליונות, דסדר השתלשלות¹³;

ושלימות הגילוי של הכח ד„ירחא תליתאי” (הכח דמ"ת) ה"ה - כ"ח בסיון, כשישנה השלימות של שלש פעמים שלש פעמים שלשה ימים בירחא תליתאי.

ג. ויובן זה ע"פ השייכות עם פרשת שלח - שקראנו בשבת האחרונה, שמיני מתברך¹⁴ כ"ח סיון (ברוב השנים)¹⁵;

(10) תניא פל"ו.

(11) ראה בארוכה לקו"ש חט"ז ע' 212 ואילך. ובכ"מ.

(12) נציבים ל, ג. וראה ב"מ נט, ב. שבת פט, א.

(13) ראה תו"א בראשית ד, א. וראה לקו"ש ח"ח ע' 33.

(14) ראה חז"ב סג, ב, פח, א.

(15) ולפעמים הל כ"ח סיון בש"פ שלח עצמה.

„שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען” קאי על שליחות המרגלים ע"י משה רבינו ללכת לראות את הארץ בכדי להקל את הכניסה לארץ וכיבוש הארץ¹⁶.

וכיון שהיתה זו שליחות מאת משה רבינו - אמנם באופן ד„שלח לך, אני איני מצוה אותך”, אלא „לך, לדעתך”¹⁷ - אעפ"כ הרי זה לדעתו של משה רבינו (והקב"ה מעיד שזה „לדעתך”, דעתו של משה), אשר ענינו בכלל הוא ספירת הדעת - מובן אם כן, שהשליחות (מצד דעתו של משה) בודאי הצליחה, ובפועל זה הקל את הדרך שיוכלו לאחר מכן לכבוש ולהכנס לארץ ישראל כפי שהי' כן ע"י יהושע, תלמידו וממלא מקומו של משה¹⁸.

והענין בעבודת השם:

כל יהודי צריך „לכבוש” את חלקו בעולם בארץ הלזו התחתונה ולעשותה „ארץ ישראל”²⁰, בלשון הידוע²¹ - לעשות לו יתברך דירה בתחתונים.

ובשנה זו כ"ח סיון הוא ביום שני בשבוע, שהוא מ„בתר שבתא”, ולכן יכול להבדיל בו באם לא הבדיל במוצש"ק (פסחים קו, סע"א).

(16) ראה רמב"ן ר"פ שלח.

(17) פרש"י שם.

(18) תניא פמ"ב. וראה לקו"ש ח"ו ע' 247 ואילך.

(19) ראה בארוכה שיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז (סה"ש ה'תנש"א ח"ב ע' 617 ואילך).

(20) כפתגם הצמח-צדק: „עשה כאן ארץ ישראל” (אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' תפה).

(21) ראה תנחומא נשא טו, ועוד. תניא פל"ו. ובכ"מ.

המסקנה מכל האמור לעיל היא - לביהמ"ק השלישי, לקדש הקדשים, ומתגלה שם מטה אהרן אשר מונח שם האמיתית והשלימה, ע"י משיח צדקנו, וכל בני הולכים, ביחד עם בתיהם, בתי תורה ותפלה וצדקה⁸⁶, לארץ הקודש, לירושלים עיר הקודש,

(86) ראה מגילה כט, ט.

(87) תהלים עב, ז ובבעה"ט עה"פ.

צריך להיות עוד ביהכ"נ, ביהמ"ד, ישיבה, ת"ת וכו'.

ויתירה מזו: אפילו לאחר ריבוי העבודה בזמן הגלות כשכבר מגיעים בפועל בעוה"ז להעבודה בחצי כדור התחתון (מעלת המקבל), עם כל המעלות שבוה – הרי עדיין אין זה כמאן דבעי למהוי⁷⁸;

אמנם ישנם כו"כ ענינים אשר הם בדוגמת הגאולה – ענין הצדקה (אשר גואל (החיית) את נפש העני), ענין התפלה⁷⁹, ועוד כמה וכמה עניני תומ"צ, ועד שיכולים לטעון (יפה נדרשת) שישנם ענינים אשר הינם נעלים יותר – כמאחז"ל⁸⁰, יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, עי"ז תופסים עצמות ומהות, תענוג בורא (משא"כ עוה"ב הוא בעיקר גילוי תענוג נברא)⁸¹, ובפרט ע"י הפצת המעיינות חוצה בחצי כדור התחתון וכו' וכו' –

על כך טוען אבל כל יהודי, נער ישראל ואוהבהו⁸² (הבן חמש למקרא ששייך דוקא ללימוד הפשט) – דרשות הינן, יפה נדרשת, אבל זוהי, דרשה (בתורה) גאולה רוחנית, אבל אחכה לו בכל יום שיבוא גאולה כפשוטה⁸³.

על דעת רבים, אשר או הרי הדין הוא⁸⁵ ש, אין לו התרה בלא דעתם. אפילו אם יפעלו אצל אחד או אחדים, הרי זה לא יעזור, משום שפסק הדין בתורת ה' הוא, שנדר על דעת רבים נשאר קיים!

יתכן שהעצה לזה היא, לעשות נדר על דעת רבים, אשר או הרי הדין הוא⁸⁵ ש, אין לו התרה בלא דעתם. אפילו אם יפעלו אצל אחד או אחדים, הרי זה לא יעזור, משום שפסק הדין בתורת ה' הוא, שנדר על דעת רבים נשאר קיים!

84 דניאל יב, ו.
85 רמב"ם הל' שבועות פ"ו ה"ח. טושו"ע יו"ד סרכ"ח סכ"א.

ובכדי לפעול זאת בנקל ישנה השליחות של „ויתורו את ארץ כנען“²², כמבואר הפירוש בזה²³, ש„ויתורו“ הוא מלשון „ויתרון ארץ בכל היא“²⁴: היתרון והמעלה שישנם דוקא בארץ (תחתונים), יותר מאשר בשמים ובכל המדרגות למעלה (כידוע²⁵ שדוקא בארץ ישנו כח הצמיחה יש מאין שמקורו מלמעלה מסדר השתלשלות). ובפרט ע"י העבודה בארץ, עבודת הברורים למטה, שע"ז נפעל יתרון, יתרון האור מן החושך²⁶.

ובכדי לפעול זאת בנקל ישנה השליחות של „ויתורו את ארץ כנען“²², כמבואר הפירוש בזה²³, ש„ויתורו“ הוא מלשון „ויתרון ארץ בכל היא“²⁴: היתרון והמעלה שישנם דוקא בארץ (תחתונים), יותר מאשר בשמים ובכל המדרגות למעלה (כידוע²⁵ שדוקא בארץ ישנו כח הצמיחה יש מאין שמקורו מלמעלה מסדר השתלשלות). ובפרט ע"י העבודה בארץ, עבודת הברורים למטה, שע"ז נפעל יתרון, יתרון האור מן החושך²⁶.

ובכדי לפעול זאת בנקל ישנה השליחות של „ויתורו את ארץ כנען“²², כמבואר הפירוש בזה²³, ש„ויתורו“ הוא מלשון „ויתרון ארץ בכל היא“²⁴: היתרון והמעלה שישנם דוקא בארץ (תחתונים), יותר מאשר בשמים ובכל המדרגות למעלה (כידוע²⁵ שדוקא בארץ ישנו כח הצמיחה יש מאין שמקורו מלמעלה מסדר השתלשלות). ובפרט ע"י העבודה בארץ, עבודת הברורים למטה, שע"ז נפעל יתרון, יתרון האור מן החושך²⁶.

ובכדי לפעול זאת בנקל ישנה השליחות של „ויתורו את ארץ כנען“²², כמבואר הפירוש בזה²³, ש„ויתורו“ הוא מלשון „ויתרון ארץ בכל היא“²⁴: היתרון והמעלה שישנם דוקא בארץ (תחתונים), יותר מאשר בשמים ובכל המדרגות למעלה (כידוע²⁵ שדוקא בארץ ישנו כח הצמיחה יש מאין שמקורו מלמעלה מסדר השתלשלות). ובפרט ע"י העבודה בארץ, עבודת הברורים למטה, שע"ז נפעל יתרון, יתרון האור מן החושך²⁶.

ובכדי לפעול זאת בנקל ישנה השליחות של „ויתורו את ארץ כנען“²², כמבואר הפירוש בזה²³, ש„ויתורו“ הוא מלשון „ויתרון ארץ בכל היא“²⁴: היתרון והמעלה שישנם דוקא בארץ (תחתונים), יותר מאשר בשמים ובכל המדרגות למעלה (כידוע²⁵ שדוקא בארץ ישנו כח הצמיחה יש מאין שמקורו מלמעלה מסדר השתלשלות). ובפרט ע"י העבודה בארץ, עבודת הברורים למטה, שע"ז נפעל יתרון, יתרון האור מן החושך²⁶.

ובכדי לפעול זאת בנקל ישנה השליחות של „ויתורו את ארץ כנען“²², כמבואר הפירוש בזה²³, ש„ויתורו“ הוא מלשון „ויתרון ארץ בכל היא“²⁴: היתרון והמעלה שישנם דוקא בארץ (תחתונים), יותר מאשר בשמים ובכל המדרגות למעלה (כידוע²⁵ שדוקא בארץ ישנו כח הצמיחה יש מאין שמקורו מלמעלה מסדר השתלשלות). ובפרט ע"י העבודה בארץ, עבודת הברורים למטה, שע"ז נפעל יתרון, יתרון האור מן החושך²⁶.

ובכדי לפעול זאת בנקל ישנה השליחות של „ויתורו את ארץ כנען“²², כמבואר הפירוש בזה²³, ש„ויתורו“ הוא מלשון „ויתרון ארץ בכל היא“²⁴: היתרון והמעלה שישנם דוקא בארץ (תחתונים), יותר מאשר בשמים ובכל המדרגות למעלה (כידוע²⁵ שדוקא בארץ ישנו כח הצמיחה יש מאין שמקורו מלמעלה מסדר השתלשלות). ובפרט ע"י העבודה בארץ, עבודת הברורים למטה, שע"ז נפעל יתרון, יתרון האור מן החושך²⁶.

ובכדי לפעול זאת בנקל ישנה השליחות של „ויתורו את ארץ כנען“²², כמבואר הפירוש בזה²³, ש„ויתורו“ הוא מלשון „ויתרון ארץ בכל היא“²⁴: היתרון והמעלה שישנם דוקא בארץ (תחתונים), יותר מאשר בשמים ובכל המדרגות למעלה (כידוע²⁵ שדוקא בארץ ישנו כח הצמיחה יש מאין שמקורו מלמעלה מסדר השתלשלות). ובפרט ע"י העבודה בארץ, עבודת הברורים למטה, שע"ז נפעל יתרון, יתרון האור מן החושך²⁶.

(29) תו"א ר"פ שמות.

(30) יג, ל.

(31) ויגש מו, ד.

(22) ר"פ שלח.

(23) אוה"ת שלח ע' תמו ואילך.

(24) קהלת ה, ח.

(25) אוה"ת שם. וראה אגה"ק ס"כ (קלב, א ואילך). ובכ"מ.

(26) קהלת ד, יג.

(27) אוה"ת שם.

(28) משלי יב, ד.

(הנצחתי); ו"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"³² - כשם שעיקר תכלית המכוון של גלות מצרים ה"ה בכדי לקבל את התורה במתן תורה (תורה הנגלית³³), "כך כל אריכות הגלות הזה הוא כדי לזכות לגילוי פנימיות התורה שהיא "לע"ל" (כפי שרש"י מפרש על "ישקני מנשיקות פיהו"³⁴ - "מובטחים מאתו להופיע עוד עליהם לבאר להם סוד טעמי ומסתר צפונותי"³⁵).

והיות שצריך להיות "טועמי חיים זכו"³⁶ (בסוף אלף הששי, ערב שבת הגאולה³⁷) - לכן³⁸ הי' גילוי פנימיות התורה והפצת המעינות חוצה (במחצית השני' של) אלף הששי, מתחיל ע"י הבעש"ט והמגיד (תורת החסידות הכללית), ואח"כ - באופן של התלבשות בחכמה בינה ודעת (תורת חסידות חב"ד) - ע"י אדמו"ר הזקן (ובפרט לאחר הגאולה די"ט כסלו, בחודש השלישי דחדשי החורף, ע"ד חודש סיון, החודש דמ"ת, חודש השלישי דחדשי הקיץ³⁹) ורבותינו נשיאינו ממלאי מקומו - אשר גילוי תורת החסידות היא ההתחלה - באופן

(32) מיכה ז, טו.

(33) תו"א שם.

(34) שה"ש א, ב.

(35) וראה לקו"ש חכ"ב ע' 77 הערה 68, וש"נ.

(36) פ"ח שער השבת רפ"ג. מג"א או"ח סר"ג.

סוסק"א. שו"ע אדה"ז שם ס"ח. ועוד.

(37) ראה אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ב

ע' תקלא. סה"מ השי"ת ע' 245. ס' השיחות תש"ג

ח"א ע' 254, 256, וש"נ.

(38) ראה לקו"ש חט"ו ע' 282. ח"כ ע' 173.

(39) אלא שכלו שייך בעיקר לנסתר דתורה

כו' - לקוטי לוי יצחק אגרות ע' רה. ע' ריו.

יתברך, אשר ע"ו אומר הקב"ה "ושכנתי בתוכם".

שזהו מהטעמים לקביעת שנה זו בתור "שנת הבנין"⁷⁶ - שיבנו בנינים חדשים בכל מקום ומקום, בתי תורה תפלה וצדקה, ועד"ז בתים פרטיים - ע"י בניית בנין חדש לגמרי, או הוספת חדר חדש, או עכ"פ קביעת חלק מהחדר לעניני תומ"צ (אשר זהו שייך אצל כאו"א, אנשים נשים וטף) - ע"י שקובעים שם מקום קבוע לחומש, סידור, קופת צדקה וכיו"ב, אשר ע"ז נהי' החדר מקום תורה תפלה וצדקה.

לכן באה ההצעה, שבקשר עם חודש הגאולה, אשר כתוצאה מכך הגיע בעל הגאולה לחצי כדור התחתון וקבע שם את מקום דירתו - שכאו"א, אנשים נשים וטף, יוסיף עוד יותר בכל הפעולות הנ"ל ד"שנת הבנין", בא', בשנים וכו' מהאופנים הנ"ל.

ובתור השתתפות בזה של נשיא דורנו (ע"י הבית גדול, ביהכנ"ס וביהמ"ד שלו וע"י השלוחים שלו) - שבכחו עושים את העבודה (כמדובר לעיל שה"מטה" שלו נמצא "בתוך מטותם", ונמשך אח"כ ע"י "ויקחו איש מטתו" במטהו של כאו"א) - ינתן בעז"ה סכום של מאה דולר⁷⁷ (ובשאר המדינות - בשווי דסכום זה) למי

ולהוסיף, שיתנו חלק מהמאה דולר לצדקה, והיתר - בתור השתתפות בהבנין.

וכדאי לפרסם ע"ז.

יב. ויהי רצון, שההוספה הנ"ל ב"מעשינו ועבודתינו", נוסף על כל הענינים שפעלו רבותינו נשיאינו במשך הדורות בחצי כדור העליון, ועאכו"כ ההוספה בזה ע"י נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר בחצי כדור התחתון - תביא כבר תומ"י ממש את הגאולה בפועל, בחודש הרביעי דשנת תשמ"ט, בחוץ לארץ בחצי כדור התחתון,

כי לאחר העילוי הנ"ל חודש הרביעי והעבודה בחצי כדור התחתון - צריכים לדעת, שאין זה מגיע כלל להעיקר - גאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

אמנם, "פרשה זו יפה נדרשת במדרש רבי תנחומא", וכמדובר לעיל (הפירוש הפנימי בזה) שזה מרמז על כוונת קרח למעלייתו (מעלת המקבל לע"ל) - בנוגע לפשט בעוה"ז במעשה בפשטות - שע"פ תורה הוא העיקר

(76) ראה קונטרס משיחות: ש"פ תבוא תשמ"ו

ס"ח. ח', ט ו"א תשרי (סה"ש תשמ"ט ח"א ע' 14

ואילך).

(77) וכמבואר בכ"מ העילוי דמאה ברכות,

הכוללת כל הברכות כולן (ראה המשך חייב אדם

לברך תרל"ח לאדמו"ר מהר"ש. ועוד).

האות איך ש"פרח מטה אהרן" ועי"ז ידעו ש"בחרתי באהרן"; אולם בפסוק כתובי, "ויתנו אליו כל נשיאיהם מטה גוי ומטה אהרן בתוך מטותם". ויש לומר הפירוש בזה, שנוסף לכך שכל בני יראו את מעלתו של אהרן – הוא יהי בתוך מטותם, קשורים עם אהרן, עי"ז שבהם נמשך (ממטה) אהרן, "בתוך מטותם", ע"ד "ושכנתי בתוכם" – בתוך כל אחד ואחד.⁷²

ועפ"ז יובן גם המשך הענין: לאחרי שבני יראו את האות של "פרח מטה אהרן" ("ויראו") – כתוב "ויקחו איש מטהו"⁷³, דלכאורה מאי קמ"ל ונפק"מ? ויש לומר, שזה בא להסביר, שלאחרי פעולת ההשפעה ממטה אהרן בכל שאר המטות ("בתוך מטותם"), זה נמשך לכל שבט (מטה) בנפרד לפי ענינו ועבודתו – עי"ז ש"ויקחו איש מטהו", מטה שלו דוקא, ע"פ העבודה הפרטית של כל שבט לחוד.

י. והלימוד מזה לכאו"א:

אע"פ שהעבודה בחצי כדור התחתון היא חידושו של בעל הגאולה לגבי הנשיאים שלפניו, הרי הוא מוסר זאת לכל אנשי הדור לעשות העבודה. כי ביחד עם זה שנשיא הדור הוא מרומם ונעלה מאנשי הדור, הרי הוא נמצא "בתוך מטותם", בתוך כל אחד ואחד, וזה נמשך לכאו"א בעבודתו כאשר "ויקחו איש מטהו" בהעבודה פרטית של כל יהודי.

מזה מובן, שכאו"א בדור זה מקבל

(74) אבות פ"ב מ"ב. משלי ג, ו. וראה רמב"ם הל' דיעות ס"ג. טושו"ע א"ח סר"א.
(75) בהבא לקמן – ראה ד"ה מומור שיר חנוכת הבית בלקו"ת ברכה (צח, ד ואילך) ובסידור עם דא"ח (יט, ד). ועוד.

(71) פרשתנו יז, כא.

(72) תרומה כה, ח ובפ"י האלשיך עה"פ. ועוד.

(73) פרשתנו שם, כד.

הגשמי דוקא (ש"הוא לבדו בכחו ויכלתו לברוא יש מאין כו")⁴³.

ה. ענין זה (שגילוי תורת החסידות נותן הכח לגלות אלקות בעולם וביתר שאת וביתר עוז) מודגש בהלשון⁴⁴ "יפוצו מעינותיך חוצה"⁴⁵:

דובר כמה פעמים, שכל אחת משלשת התיבות מבטאת ענין וביאור שלם בתוכן העבודה, ובהיותם לשונות בתורה⁴⁴, מדגישה כל לשון את אמיתית ושלמות של תוכן לשון זה: "יפוצו" באמיתית ובשלמות, "מעינותיך" באמיתית ובשלמות, "חוצה" באמיתית ובשלמות⁴⁶.

מה הפירוש "חוצה" בשלימות – לכאורה "חוצה" ה"ז בדיוק היפוכו של שלימות (ששייך רק בפנים, בקדושה ואלקות)!!

והביאור בזה: מכיון ש"חוצה" הוא לשון בתורת אמת, ה"ז מורה על אמיתית הענין ד"חוצה" (כנ"ל) – שבאמיתית הענינים הרי אין "חוי" מהקב"ה ח"ו (כמ"ש "אין עוד מלבדו"⁴⁷, "אין עוד"⁴⁸); וזה שכתוב בתורה הלשון "חוצה", הכוונה היא להאמת של "חוצה" – איך ש"חוצה"

(43) אגה"ק ס"כ (קכט, ריש ע"ב).

(44) משלי טו, ה.

(45) כמענה המשיח על שאלת הבעש"ט "אימתי אתי מר": בעת שיתפרסם למורך ויתגלה בעולם ויפוצו מעינותיך חוצה (אגה"ק הבעש"ט הידועה – כתר שם טוב בתחלתו. ובכ"מ).

(46) נתבאר בשיחת ש"פ שלח, כ"ח סיון תשמ"ו – "קובץ כ"ח סיון יובל שנים" ע' 38. לקו"ש ח"ג ע' 274.

(47) ואתחנן ד, לה.

(48) שם, לט.

מגלה אלקות, ואדרבא: דוקא בתוך ועל-ידי החוץ (תחתונים בהסתר אורו ית'⁴⁹) ניכרת בגלוי ובשלמות ובתכלית השלימות האמת דאלקות, ש"אין עוד (מלבדו)" אפילו בה"חוצה" (וע"ד המעלה של נסים המלוכשים בטבע⁵⁰).

והכח לגלות זאת בה"חוצה" הוא – על-ידי "יפוצו מעינותיך", הפצת המעינות דפנימיות התורה, באמיתית ובשלמות, באופן שמתגלה היתרון והכח נעלה בה"חוצה", שזה מסייע ומגלה אלקות, ואדרבא – באופן נעלה יותר מכפי שזה ב"פנים".

ו. ויש לומר שהכח לזה בא מהמאסר וגאולה של אדמו"ר הזקן ב"ט כסלו (בחודש השלישי), כידוע (בשיחות רבותינו נשיאינו)⁵¹ שאז התחיל עיקר הענין ד"יפוצו מעינותיך חוצה":

בקשר עם גאולתו כותב אדמו"ר הזקן⁵²: "כשקריתי בספר תהלים בפסוק⁵³ פדה בשלום נפשי... יצאתי בשלום" [שכן נתקבל בין החסידים הניגון ד"פדה בשלום נפשי" בקשר עם הגאולה].

ויש לומר א' מהביאורים בהשייכות ד"פדה בשלום נפשי" עם הגאולה והתחלת העיקר דהפצת המעינות חוצה: לאחר "פדה בשלום נפשי" כתוב⁵³ "כי

(49) תניא פל"ו.

(50) ראה ד"ה כימי צאתך תשל"ח – "קובץ כ"ח סיון יובל שנים" ע' 97 ואילך.

(51) ראה ס' השיחות תורת שלום ס"ע 112 ואילך.

(52) אגרות קודש שלו סל"ח. וש"נ.

(53) תהלים נה, יט.

תשעה דורות מהבעש"ט ואדמו"ר הזקן עד דורנו זה:

אחרי אדמו"ר הזקן (שחי בליאָנאָנאָ⁵⁹ ולאחמ"כ בליאָדי⁶⁰) היו רבותינו נשיאינו כמה דורות בליובאוויטש⁶¹. ואחר כך (בדור השביעי מהבעש"ט) - עברו לראַסטאָוו⁶², ולאחר מכן - לענינגראַד⁶³ (או פעטערבורג, כפי שנק' כן בעבר⁶⁴), ולאחרי זה - בפולין⁶⁵, עד - השלב האחרון - כאשר הגיעו לארצות הברית⁶⁶, בחצי כדור

59 משנת תקכ"ו ("שלשלת היחס וראשי פרקים מתולדות בית רבינו" - בהקדמת "יום יום").

60 מ"א מנחם אב תקס"א עד ערב שבת מברכין אלול תקע"ב (שם).

61 ק"ג שנים - מח"י אלול תקע"ג (שאז קבע אדהאמ"צ דירתו בעיר ליובאוויטש) עד י"ז מרחשון תרע"ו (כשעזב אדמו"ר מהורש"ב ליובאוויטש והעתיק מושבו לעיר רוטטוב ע"ג דאן - שם).

62 בשנת תרע"ו (כבהערה הקודמת).

63 משנת תרפ"ד עד לאחרי מאסר וגאולה של כ"ק מו"ח אדמו"ר בשנת תרפ"ז, שאז העתיק מושבו למושבה מאלאחאָווקא - סמוכה למאָסקוואָ (שם).

64 ובימים אלה יש שקו"ט להחזיר שמו לפעטערבורג. ראה שיחת ש"פ קרח, ג' תמוז (סה"ש ה'תנש"א ח"ב ע' 658).

65 באסרו חג סוכות תרפ"ח נסע מרוסיא והתיישב בריגא, לטביא. בשנת תרצ"ד העתיק מושבו לעיר וואַרשאָ, פולין. ובשנת תרצ"ו - העתיק את מושבו לעיר אַטוואָצק (שם), עד שהעתיק משם בחודש אלול תרצ"ט, עד שהגיע לריגא בה' טבת ת"ש. ובחודש אדר ראשון יצא משם (לשטאָקאָלם) בדרכו לארצות הברית והגיע לשם בט' אדר שני ה'ש"ת (ראה מבוא לאגרות קודש אדמו"ר מהור"צ ח"ה).

66 בט' אדר שני ה'ש"ת (כבהערה הקודמת). ובכ"ח סיון תש"א הגיע כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע - בחל"ה. המו"ל.

ברבים היו עמדי". שזה מורה על כללות הענין, שה"רבים" ו"רשות הרבים" דכל העולם (עלמא דפרודא) נעשים במצב של "היו עמדי"⁵⁴, שמלבד זאת שאין צורך להתייגע ועכ"פ לעשות משהו כדי שה"רבים" לא יפריעו, הרי אדרבא: ה"רבים" נמצאים "עמדי", עד שזה מסייע, מסייע יותר לה"רשות היחיד" ליחידו של עולם, שזה יהי' בתכלית השלימות ובתכלית האמיתיות (כנ"ל).

ולכן נפעל ע"י ה"פדה בשלום נפשי", שהפדי' (וגאולה) היא בדרך שלום (בלי מלחמה כלל), וע"ד כפי שהי' בימי שלמה, שכל האומות התבטלו כלפי שלמה (ללא שום מלחמה), עד שהם סיעו בידו ("עמדי"), ולכן הוא נק' בשם שלמה כי שלום⁵⁵ הי' בימיו⁵⁶. עד שזה ("פדה בשלום נפשי") קאי על תכלית השלימות בשלום, אשר אלה שהיו בעבר מנגדים "נעשים אוהבים גמורים", כפי שהי' בשלימות בגאולה האמיתית והשלימה, כמ"ש⁵⁷ "אז אהפוך אל עמים (לשון רבים) שפה ברורה גו' לעבדו שכס אחז" (כביאורו של אדמו"ר האמצעי⁵⁸).

ז. בשלשלת של "יפוצו מעינותיך חוצה" עצמה (ע"י רבותינו נשיאינו) היו כמה דרגות ושלבים - במשך השבעה-

54 כדברי חז"ל עה"פ, שגם אנשי אבשלום התפללו בעד דוד (ירושלמי סוטה פ"א סה"ח).

55 דה"א כב, ט.

56 ושייך גם לשלמה מלשון שלימות, ששלימות גילוי אלקות היא דוקא כשזה באופן של "שלום" ע"י ש"רבים היו עמדי".

57 צפנ"ג, ט. וראה רמב"ם הל' מלכים ספ"א וספ"ב.

58 שערי תשובה ד"ה פדה בשלום נפשי פ"א.

יותר בהעבודה מלמטה למעלה גופא, שצ"ל בזה ה"כהן" - כ"ק מו"ח אדמו"ר שנותן ההוראות ומשפיע כחות לכל בניי לעשות העבודה והפצת היהדות והפצת המעינות חוצה בחצי כדור התחתון גופא.

וגם ענין זה לומדים מכללות תוכן הפרשה - שמדובר שם אודות מחלוקת וערעור קרח ועדתו על הכהונה, וע"י הירידה באה עלי' - תוקף וחיווק בכהונת אהרן, ע"י האותות ומופתים שאירעו אז⁶⁵, כולל "והנה פרח מטה אהרן גו"⁶⁵, "למשמרת לאות - לזכרון שבתרתי באהרן הכהן כו"⁶⁶, עד לענין דמתנות כהונה, "לפי שבא קרח וערער על הכהונה, בא הכתוב ונתן לו כ"ד מתנות כהונה בברית מלח עולם"⁶⁷, שזה פעל תוקף בענין הכהונה, "הריני כותב וחותרם לך ומעלה בערכאי"⁶⁷.

שעד"ז הי' ע"י הגאולה דיי"ב-י"ג תמוז, שע"י ה"ערעור" דהמאסר, באה הגאולה שהבטיחה שעבודתו דהרבצת התורה וחיווק הדת תמשך ובאופן ד"ברית עולם", וביתרון גדול לגבי לפנ"ז - כפי שזה נפעל עם בואו לחצי כדור התחתון, כולל ובמיוחד - עילוי באהבת ישראל ואחדות ישראל, שבוה מתבטאת עבודת הכהן, איש החסד - "הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה"⁶⁸.

65 ראה לקו"ש חכ"ג ע' 113 ואילך.

65* פרשתנו יו, כג.

66 פרשתנו יו, כה ובפרש"י.

67 ראה לקו"ש פרשתנו ית, ח.

68 אבות פ"א מ"ב.

ובפרטיות יותר: דובר פעם⁶⁹ שהערעור דקרח ועדתו על כהונת אהרן הי' (לא על עצם ענין הכהונה, שאת זה הם רצו, ובקשתם גם כהונה", אלא) על זה שאהרן הכהן הוא משפיע לבניי [כמבואר בחסידות⁷⁰ בענין "בהעלותך את הנרות", שע"י הדלקת נרות המנורה "העלה" אהרן את כל בניי לדרגתו] - הם טענו: "כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה'", כשם שישנה המעלה בכהנים בזה שהם מובדלים מעניני העולם, כך ישנה גם מעלה ב"כל העדה" שמתעסקים עם עניני העולם ועושים מהם כלים לאלקות, ואדרבה: עיקר הכוונה היא - שיעשו מה"תחתונים" דירה לו ית', ומכיון ש"כל העדה כולם קדושים" - "מדוע תתנשאו על קהל ה'", מדוע שאהרן יתנשא מעל קהל ה'.

הטעות של קרח התבטאה בכך, אשר אע"פ שצ"ל מחיצה בין הכהן גדול ליהודים אחרים, "עליונים" ו"תחתונים", צריך אבל הכהן הגדול (ונשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר בדורנו) להשפיע מקדושתו בבניי; ולאחרי שלימות עבודה זו, תתגלה לע"ל מעלת המקבל ומעלת התחתון.

ויש להוסיף, שזה נרמז גם באות של "פרח מטה אהרן": כל נשיא השבט הביא את מטהו המיוחד שלו, ויתנו אליו כל נשיאיהם מטה לנשיא אחד מטה לנשיא אחד גו", ואהרן הביא את מטהו המיוחד שלו - בכדי שיראו את

69 לקו"ש ח"ח ע' 116 ואילך.

70 ראה לקו"ש בהעלותך לב, א. ס' הערכים

חב"ד ערך אהרן ס"ו. וש"נ.

ה. ויש לקשר זה עם פרשתנו [כידוע שמועדי השנה יש להם שייכות להפרשיות שבהם חלים] – פ' קרח, ע"פ המבואר בחסידות⁶² בטענת קרח⁶³ „כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תנשאו על קהל ה' – שעצם טענתו של קרח היא נכונה, כיון שראה את המעלה שישנה דוקא אצל המקבל, בתחתונים (בחי' רביעי), אפילו לגבי המשפיע, עליונים (בחי' שלישי) – כי הכוונה (דנתאוהה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים) נשלמת דוקא בתחתונים; אמנם הטעות שלו היתה, כי המעלה בגלוי תהי' רק לעתיד לבוא (כאשר נקבה תסובב גבר), לאחרי שישנה הקדמת העבודה דהמשכה והשפעה מהעליונים בהתחתונים, וגמר הבירור להתחתון (לוי מבחי' גבורות) שבא עי"ז שלפנ"ו הוא מקבל מהעליון (כהן איש החסד).

ועפ"ז יש לומר הפי' הפנימי (יינה של תורה) בפ"י רש"י הראשון בפרשתנו – „פרשה זו יפה נדרשת במדרש רבי תנחומא: חלק הדרוש (שבדרוש⁶⁴) שבתורה – „מדרש רבי

62 ראה לקו"ת פרשתנו נד, ב ואילך, וש"נ. אוה"ת פרשתנו ע' תרפ. תרצב. סד"ה ויקח קרח העת"ר. סה"מ – מלוקט ח"ג ע' רג ואילך. ובכ"מ.

63 פרשתנו טז, ג.

64 כי במדרש עצמו ישנם פירושים ע"ד הפשט (כמובן מזה שרש"י בכ"מ מביא פירוש ממדרש ואינו מזכיר שזהו ממדרש), וכן לאידך – ישנם דרשות שהובאו בספרי פשט (וגם בפרש"י מובאים ענינים של דרש (ורש"י מדגיש שהוא דרש) אלא שהם קרובים לדרך הפשט); ואילו כאן כתב רש"י שפרשה זו נדרשת במדרש רבי תנחומא, היינו – דרש שברש.

התחתון, ושם גופא בכמה מקומות, עד שהגיעו להמקום והבנין שבו נמצאים אנו עכשיו, ביהכנ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש – ב„770 (כפי שזה נקרא).

רואים בפועל, שאע"פ שבכל הדורות ומקומות אלו היתה התגלות החסידות והפצת המעינות חוצה – הרי דוקא ב„חצי כדור התחתון“, ששם מתן תורה לא ה"י (בגלוי) – היתה התגלות החסידות והפצת המעינות חוצה ביתר שאת וביתר עוז, יותר מבדורות ומקומות שלפני כן, עד באופן שזה מגיע לחוצה שאין חוצה ממנה – כפי שרואים בפשטות⁶⁵.

והטעם לזה הוא – כנ"ל בנוגע להגילוי דמ"ת דוקא למטה – כי דוקא בהתחתון ביותר מתגלה ה„יתרון ארץ בכל היא“, ועד"ז מובן לאחרי מתן תורה עצמו, שדוקא ב„חצי כדור התחתון“, ששם לא ה"י מ"ת בגלוי, נעשית שלימות ההתגלות של „יתרון ארץ בכל היא“, השלימות דגילוי התורה ופנימיות התורה באופן דיפוצו מעינותיך חוצה.

וכמרומו גם במספר הכתובת של הבנין (המרכז של ליובאוויטש בחצי כדור התחתון, שמשם אורה יוצאה לכל העולם כולו בהפצת המעינות חוצה) – 770, כידוע ש-770 הוא גימטריא של „פרצת“ (כפי שהתפרסם בין בני"י).

67 מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר – נדפס בסה"מ תש"ח ע' 232 ואילך. וראה אגרות קודש אדמו"ר מהור"י צ"ח ב' ע' שלא. אגרות קודש אדמו"ר מהורש"ב ח"א ע' קסא. ועוד.

68 ראה גם ה„פתח דבר“ ל„קובץ כ"ח סיון יובל שנים“.

69 יוצא כח, יד.

70 זכרי' ב, ה.

ראוי וכלי להיות דירה לו יתברך, כפי שיהי' בשלימות הגילוי לעתיד לבוא.⁵⁰ לכן סדר העבודה בדברי ימי ישראל הוא, שקודם היו בניי במקום אחד (בארץ ישראל), ומשם יצא אור התורה והמצוות בכל העולם,⁵¹ ואח"כ – בגלות בבל, ובעיקר – עד גלות אדום, בניי התפזרו, אחד⁵² מהם גלה לברבריא, ואחד מהם לסרמטיא כו', ומדור לדור – מתפשטים עוד יותר, בכדי לפעול בירור העולם בכל מקום ומקום באופן דמלמטה למעלה, אבל כל זה עדיין בחצי כדור העליון (ומשם נתפשט האור גם בחצי כדור התחתון); ועד שהתקרבו עוד יותר להגאולה, ובניי בקהל גדול הגיעו גם לחצי כדור התחתון, ועד לזמן בואו של בעל הגאולה לכאן – בכדי לפעול במקום זה הברור, אשר עי"ז נפעלת שלימות ההשפעה דמ"ת, כנ"ל.

ו. ויש לומר יתירה מזה:

נוסף לזה שבחודש הרביעי (ובחצי כדור התחתון) נפעלת השלימות של ההשפעה מלמעלה בחודש השלישי, עי"ז שזה מגיע ומתקבל אצל המקבל – ניתוסף עוד דבר, שע"י עבודת המקבל (בח"י רביעי) נעשה המקבל משפיע (מלמטה למעלה) הפועל חידוש בענין חודש השלישי (מ"ת).

(50) ראה תניא פל"ו.

(51) ראה תנ"א (ה, סע"ד ואילך) בנוגע לעבודת אדה"ר (באם לא עבר על חטא עה"ד), ומעין זה בעבודת שלמה – שע"י ריבוי התגלות אור ממילא יתעלו ניצוצי קדושה שנפלו ונתערבו ברע כו' כנר בפני אבוקה גדולה כו'. עי"ש.

(52) שהש"ר פ"ב ז.

ועד לתכלית השלימות והגילוי שבזה לע"ל – המעלה ועליית המקבל, נקבה תסובב גבר"⁵⁴, דוקא התחתון המקבל נעשה דירה לו יתברך, כלי לגילוי העצמות.

ז. ועד"ז יש לומר בנוגע לזה שקביעת מקום דירתו של בעל הגאולה הי' בחצי כדור התחתון:

כשם שבעולמות בכלל נעשית הדירה לו ית' דוקא בעוה"ז התחתון, ועי"ז נעשה עלי' בכל העולמות – כמו"כ הוא גם בעוה"ז עצמו, שהשלימות שבזה נפעלת בחצי כדור התחתון (ששם לא הי' מ"ת), ועי"ז נעשה עלי' בכל העולם, גם בחצי כדור העליון.

וי"ל, שמכיון שהדור (דבעל הגאולה) אוחז בסוף העבודה בזמן הגלות, קרוב ובסמיכות ממש לגאולה, וישנו כבר אז ה"טעיה" בעניני הגאולה (כנ"ל ס"ד) – לכן, סיבב הקב"ה את הסיבות שבעל הגאולה ילך ממקום אבותיו ויגיע לחצי כדור

(53) תניא שם.

(54) ירמ" לא, כא. וראה ספר הליקוטי"ם דא"ח צ"צ ערך לעתיד לבוא ע' תרג ואילך. וש"נ.

וכיון שהגאולה באה דוקא מהמצב הכי תחתון, לכן היא גם פועלת שתי' הגאולה האמיתית והשלימה, גאולה נצחית שאין אחרי' גלות, שעלי' אומרים, "שיר חדש" לשון זכר"י [שלא כהגאולות שלפני זה, שהי' להם הפסק אח"כ], כי דוקא עי"ז שהדבר בא מהתחתון ביותר, מתגלית אמיתיות ושלימות הענין, שזה דבר של קיימא, ובאופן גלוי דוקא – המעלה דספירת המלכות (שענינה גילוי באופן של קיימא, כנ"ל ס"ג), שתתגלה בשלימות בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו (ממלכות בית דוד), כידוע שהחידוש דגאולה הוא – גילוי אלקות למטה בעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו, דירה לו (לעצמותו) יתברך בתחתונים, אשר בדירה ישנו העצם בגלוי. – וי"ל שזהו גם השרש דתיבות "גאולה" ו"גולה" – מלשון גילוי.

ט. ויש לומר, שכשם שזה בנוגע לכללות ענין הגלות וגאולה, כך הוא גם בנוגע להמקום פרטי שנמצאים בו בחצי כדור התחתון – שהיות שזה (ה"מקדש מעט"⁷⁸) המקום ששם כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו קבע את מקומו, בתור המקור להפצת המעיינות חוצה בכל העולם כולו, הרי דוקא במקום וממקום זה נפעלת הגאולה ובנין בית המקדש השלישי, "מקדש"י אד' כוננו ידיך"⁸⁰,

(77) מכילתא בשלה טו, א. תוד"ה ה"ג ונאמר – פסחים קטז, ב.
(78) יחזקאל יא, טז. מגילה כט, א.
(79) בשלה טו, יז.
(80) וגם לפני זה הרי הוא, "מקדש מעט". ולהעיר מ"התמים" (חוברת ב ע' קכו [קי, ב]) דברי אחד מוקני חסידי האמיל בימי הצ"צ: מיום

דאע"פ שמקומו בארץ הקודש, בירושלים עיר הקודש, על הר הקודש – אך כיון שזה נפעל על-ידי "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"⁸¹, ובפרט בסיום דזמן הגלות ע"י העבודה ד"יפוצו מעיינותיך חוצה" – יש כבר במקום זה, ודוקא במקום הזה, ההכנה בשלימותה לה, "מקדש אד' כוננו ידיך", עד שתיכף ומיד נעשה במקום זה הגילוי של "מקדש אד' כוננו ידיך" – שאת זה יכול הרי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו לתבוע להביא לפועל, שלכל לראש נעשה הגילוי ד"מקדש אד' כוננו ידיך" במקום זה (שבע מאות ושבעים) שבו הוא חי ופעל עבודתו במשך עשר שנים האחרונות שלו, הסך-הכל דכל עבודתו (כנ"ל).

ודוקא על-ידי סיום העבודה בחצי כדור התחתון, עד התחתון תחתון ביותר – "מעלים" ומגלים את כל הבנין של "מקדש אד' כוננו ידיך", כולל גם הגג של הבנין, אשר "מלך המשיח" . עומד על גג בית המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם"⁸² – כל זה "מתעלה" (נפעל) על-ידי העבודה (הגבהה) של התחתון ביותר.

ותיכף ומיד ממש – "ארו עם ענני שמיא"⁸³ – כל בני-ישראל, "בנערינו

שחרב ביהמ"ק וקד"ק עד אשר ירחם השי"ת וישלח לנו גואל צדק . . . ויבנה לנו את ירושלים וביהמ"ק עם הקד"ק, הנה ליובאוויטש הוא ירושלים שלנו, והבית הכנסת אשר כ"ק אדמו"ר מתפלל בו הוא ביהמ"ק שלנו וכו'.

(81) תניא רפ"ז.

(82) ילקוט שמעוני ישעי' רמז תצט.

(83) דניאל ז, יג. סנהדרין צת, א.

ובזקנינו בבנינו ובבנותינו⁸⁴, נמצאים בארצנו הקדושה, ביחד עם בית המקדש השלישי שישנו כאן, ולוקחים את כל זה ביחד, יחד עם „כספם וזהבם אתם“⁸⁵, העבודה דאהבת ה' ויראת ה'⁸⁶, שזה כולל את כל מצוות עשה וכל מצוות לא תעשה⁸⁷.

י. הלימוד מכל זה:

בעמדנו בזמן ומקום זכאי - בחודש השלישי, ובית משולש, בית תורה תפלה ומעשים טובים (ה„חוט המשולש“ תורה, עבודה וגמילות חסדים), ושם גופא, ביום דכ"ח סיון - כשעומד בגלוי הכח של כל חודש השלישי (ג' פעמים ג' פעמים ג'), שענינו: המשכת וגילוי אלקות למטה באופן של קיימא -

מקבל כל יהודי תוספת כח וחיוזוק לקיים השליחות דדורנו זה - שעליו ישנו השליחות והציווי של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שצריכים לעמוד „עמדו הכן כולכם“⁸⁸ לקראת קבלת הגאולה האמיתית והשלימה, ובראשם - משיח צדקנו, דוד מלך ישראל.

ולהיות שזוהי השליחות דדורנו זה - החידוש של ה„תלמיד ותיק“ בדורנו (אשר כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש ניתן למשה מסיני) - מובן, שאפילו כאשר ילד קטן בימינו אלה אומר שהוא מאמין ומבקש שיבוא המשיח - ה"ז

חידוש אמיתי בתורה, עד שזה נעשה חלק מן ה„חידוש תורה“ ש„מאתי תצא“⁸⁹, מהקב"ה עצמו, שכן הקב"ה מסכים למילים והבקשות של בני - „נער ישראל ואוהבהו“⁹⁰, והקב"ה מגלה אהבתו בפשטות ממש, באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, וביחד עם זה - בגלוי למטה מטה, בעולם הזה התחתון שאין תחתון למטה ממנו.

ובפרט שיש לכך הסיוע מכל עניני העולם - „ברבים היו עמדי“ - כך שכל עניני העולם מסייעים ומולכים למטרה אחת ויחידה: הגאולה האמיתית והשלימה.

יא. בכל זה ניתוסף יותר עי"ז שיתנו לכאור"א שליחות - עושים את כאור"א מהנמצאים כאן לשליח מצוה לצדקה, על-ידי שיתנו לו שטר לצדקה ואח"כ הוא יוסיף מדילי,

וגדולה צדקה שמקרבת את הגאולה⁹¹, עד לקירוב וזירוז כזה שלא נשאר אף רגע פנוי, אלא כבר מאסיפתנו עתה כאן „כאיש אחד בלב אחד“⁹² [כפי שזה ה"ז כבר בראש חודש סיון, ומהראש ה"ז נמשך על ובכל ימי החודש, ועאכו"כ ביום כ"ח בו - היום שהוא הכח של כל החודש] - הולכים לארץ הקודש,

ותיכף ומיד, ועוד והוא העיקר - ממש, באופן של ממשות, החל מהגילוי של ה„חלק אלוהה ממעל“⁹³ (וכפי

ועד שבדור זה בכלל ובהגאולה במיוחד - מתחילה ה„טעימה“ (טועמי' חיים זכו)⁴² מהגאולה העתידה, כולל גם - להרגיש איך שהפנימיות דהירידה, כולל דצום הרביעי - היא ענין נעלה, ועד מעין הגילוי דלע"ל כשצום הרביעי יהפך לששון ולשמחה - עי"ז שקודם צום הרביעי בא חג הגאולה, אשר פועל ומגלה שכל החודש הוא „חודש הגאולה“⁴³.

ה. עפ"ז יש לומר הטעם לכך שהקב"ה הביא את בעל הגאולה ואת מקום הפצת התורה והחסידות דוקא לחצי כדור התחתון:

כשם שישנו החידוש בזמן חודש הרביעי (לגבי החודש השלישי, החודש דמ"ת) - הרי זה מתבטא גם במקום [כידוע שזמן ומקום קשורים זב"ז⁴⁴], כפי שהי' במ"ת: עיקר העבודה דבני"י בכח עצמם התחילה כשהתרחקו מהחודש השלישי, הזמן דמתן תורה, ומהמקום בו הי' מ"ת (הר סיני), כל זמן שעומדים „ליד“ (מתן תורה ב)הר סיני הרי הם תחת השפעתו כאיש אחד בלב אחד⁴⁵.

ע"ד חילוק זה הי' אצל בעל הגאולה: כתוצאה מה(מאסר וה)גאולה הגיע לאחרי המשך כמה ענינים לחצי כדור התחתון, אשר שם „לא הי' מתן תורה“ (כנ"ל), וכל ההעלמות וההסתרים אשר היו בגלות אמריקא (אשר רבות

בשנים שלטה בה ההנחה אצל כמה מבני"י ש„אמריקא איז אנדערש“⁴⁶ (- אמריקא היא שונה) - מתוך כוונה לעשות מהמקום - מקום תורה⁴⁷, ועד מקום מתן תורה - כציווי התורה⁴⁸ מה להלן (במ"ת) - אף כאן באימה ובריאה וברתת וביוע - דוקא עי"ז נפעלת שלימות ההשפעה (דמתן תורה בחודש השלישי ובחצי כדור העליון), עי"ז שההשפעה (דמתן) תורה מגיעה בגלוי עד למטה מטה (בחצי כדור התחתון שבו לא הי' מ"ת בגילוי), ומתקבל ע"י המקבל (בחצי רביעי), באופן שזה נעשה מקום תורה ומתן תורה.

זאת אומרת, שהגם שביאתו לחצי כדור התחתון היתה גלות בתוך גלות - לאחרי כל הגליות שגלתה ליובאוויטש [„מליובאוויטש לראסטאו, מראסטאו בגלות פעטערבורג, מפעטערבורג בגלות לאטוויע, מלאטוויע בגלות פולין, ומפולין כו' בגלות אמריקא“⁴⁹], ומובן גדול הירידה דגלות, כפי שזה מקשה על יהודי לעשות עבודתו (אפילו בענינים דשליחות מעבודת נשיא ישראל כ"ק מו"ח אדמו"ר) - אעפ"כ, דוקא שם נשלמת הכוונה (דמתן) תורה, שזה יגיע למטה מטה, ולעשות לו ית' דירה בתחתונים.

ויש לומר הטעם, כי בהתקרבו להגאולה העתידה לבוא, צריך להתוסף בבירור התחתון (המקבל) לעשותו יותר

(46) ראה גם לקו"ש ח"ח ע' 304 ואילך.

(47) ראה שיחות שבהערה 1. שיחת ט' אדר שני ה'ש"ת (ע' 5). כ"ו אדר תש"ה (ע' 75 ואילך). ועוד.

(48) ברכות כב, א.

(49) שיחת תגה"ש שבהערה 9.

(42) ראה לקו"ש ח"ט ע' 282. וש"נ.

(43) לקו"ש ח"ח ע' 314 (לקמן ע' 139) ואילך.

(44) ראה שעהיוה"א פ"ו.

(45) פרש"י יתרו יט, ב.

(89) ישע"י נא, ד. ויק"ר פ"ג, ג.

(90) הושע יא, א.

(91) ב"ב י, א.

(92) פרש"י יתרו יט, ב.

(93) איוב לא, ב.

(84) בא י, ט.

(85) ישע"י ס, ט.

(86) ראה תו"א ר"פ וישב.

(87) ראה תניא פ"ד.

(88) אגרות קודש אדמו"ר מהור"י צ"ח ג.

ע' רעט.

המאסר בא בגלל חושך הגלות (אשר החל (ברמוז) בשבעה עשר בתמוז עוד בזמן שביהמ"ק קיים), ובפרט במדינה ההיא בימים ההם עוד קודם ע"י המאסר, מאסר באופן הקשה ביותר, הקשור עם יסורים ועינויים, ועד להחלטת הממשלה ההיא דהיפך החיים ר"ל;

ודוקא ע"י הירידה (לפי שעה) נפעלה (לא רק השחרור של בעל המאסר והגאולה למצב כפי שהי' קודם המאסר, אלא) עילוי נעלה [ועד שלאחר זמן - ראו בשכל ובעיני בשר איך שמהלך הדברים של המאסר הי' בפנימיותו - בשביל העילוי]:

הגאולה (והמס"ג של בעל הגאולה אשר באה בגלוי ע"י המאסר) פעלה שגם מצד המקבל, מצד תחתונים³⁶, יהי' קל יותר לקיים תורה ומצוות, הגאולה הכניסה גאולה ותוקף אצל כל יהודי בכל עניני תורה ומצוות³⁷, שיוכלו לקיימם בלי מניעות ועיכובים (דעולם), כידוע דברי בעל הגאולה שכותב³⁸, ש"לא אותי בלבד גאל הקב"ה בי"ב תמוז, כי אם את כל מחבבי תורתנו

36 וגם בדרגת ה"תחתונים" של מדינה ההיא - כמ"ש במכתב בעל הגאולה לחגיגת י"ב תמוז הראשונה (נדפס בסה"מ תרפ"ח ע' קמו ואילך. תש"ח ע' 263 ואילך. אגרות קודש שלו ח"ב ע' פ ואילך. ועוד): "ביום ההוא נודע גלוי לעין כל, כי העבודה הגדולה אשר עבדתי בהרבצת התורה וחיווק הדת, מותרת היא ע"פ חוקי המדינה".
37 משא"כ מצד הגילוי מלמעלה (בחודש השלישי) יש נתינת מקום להעלם ומאסר למטה (ולהעיר שהמאסר הי' בט"ו (סיהרא באשלמותא ד'סיון) - ראה קונטרס משיחת ש"פ קרח תשמ"ז ס"ג.

38 מכתב שבהערה 36.

שמוסיף אדמו"ר הזקן⁴¹): ממש", ודוקא בתור נשמות בגופים יחד, ואדרבה - עם הוספה בבריאות הגוף ובריאות הנשמה, וגם - בריאות כל העולם כולו, עד שמתגלה איך שכל העולם נברא בכל רגע ורגע מאין ליש מעצמותו ית'⁴³, ע"י התורה - אסתכל באורייתא וברא עלמא⁴⁵.

ועוד והוא העיקר: מהדיבור בכל ענינים אלו, שקשור עם דיבורו של הקב"ה - הרי דיבורו של הקב"ה חשיב מעשה⁴⁶, נפעל המעשה של הקב"ה, שהמעשה העיקרי שלו הוא - תיכף ומיד להמשיך ולגלות (עם כל הפירושים שבדבר) את הגאולה האמיתית והשלימה, תיכף ומיד ממש בפשטות.

* * *

[התפללו תפלת ערבית, ולאחרי התפלה המשיך⁴⁷ כ"ק אדמו"ר שליט"א:]
יב. נוסף לכך שכ"ח סיון הוא המשך לכ"ז (וך) סיון (כנ"ל ס"א), שהמדובר כאן הוא בעיקר בנוגע לעבודתו של היהודי בעולם (עד לחצי כדור התחתון), הרי הוא גם הכנה והקדמה להיום שלאחריו - כ"ט סיון, ערב ראש חודש (תמוז), שבו מדובר

והענין בזה:
בערב ראש חודש אור הלבנה נעלם לגמרי כהכנה לקראת מולד חדש בראש חודש. ובלשון הכתוב⁴⁸: על-ידי ה"יפקד מושבך" (העלם הלבנה) בערב ראש חודש ("מחר חודש"), נפעל ה"ונפקדת" (מולד הלבנה בראש חודש), יחוד שימשא וסיהרא⁴⁹.

ובעבודת השם דבני - שדומין ללבנה ומונין ללבנה¹⁰⁰: בערב ראש חודש היא שלימות עבודת היהודי, כאשר הוא עומד בתכלית הביטול (בדומה ללבנה שמצוי' אז בהעלם), וזה מביא תיכף את העלי' של הנשמה ("ונפקדת") - היחוד וזיווג דכנסת ישראל (מלכות, סיהרא) והקב"ה (ז"א, שמש), וכך גם היחוד של כל יהודי בתור יחיד ("ואתם תלוקטו לאחד אחד"¹⁰¹) עם עצמות ומהות - כך שהם נעשים מציאות אחת ממש, באחדות אמיתית - "והיו לבשר אחד"¹⁰², עד לאופן של יחיד¹⁰³, עד - למעלה אף מיחיד.

שאו הרי בודאי לא שייך ענין של הפסק ח"ו¹⁰⁴, שכן אדרבא: ישנו דוקא

94) בתניא רפ"ב.

95) ח"ב קסא, א"ב.

96) ב"ר פמ"ד, כב. אוה"ת שמות ס"ע ב'תשב ואילך.

97) לאחר התפלה הכריז הגבאי שי' שתהי' כעת הפסקה ואח"כ יחלק כ"ק אדמו"ר שליט"א את הקונטרס והשטרות לצדקה. וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר (בהיווך): במקום לעשות הפסקה, נעשה עכשיו המשך (עד שיגיעו הקונטרסים). וראה לקמן בהשיחה. המו"ל.

98) שמואל-א, כ, יח.

99) ראה דרושי מחר חודש - סה"מ תקס"ז ע' מח ואילך. אוה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך. ועוד.

100) סוכה כט, א. ב"ר פפ"ו, ג. ח"א רלו, ב.

101) ישעי' כו, יב.

102) בראשית ב, כד.

103) ראה תו"א וארא נח, ב ואילך. ובכ"מ.

104) ראה לעיל הערה 97.

39) נוסף על זה, שהיותו נס וגאולה (לא של איש פרטי, אלא) של נשיא הדור והנשיא הוא הכל - הרי זה פועל (מלשון ארים נסי על ההרים) נשיאות הראש ("נשא את ראש") בכל אנשי הדור, שנוסף על הנסים בהנהגת בני בכלל ובפרט בזמן הגלות - ניתוסף ברוממות כל א' מישראל ע"י נס הגאולה די"ב-י"ג תמוז.

40) קונטרס משיחת ש"פ שלח תשמ"ז ס"ב ואילך.

41) פרשי' ד"ה אתחלתא - מגילה יז, ב.

רק ענין של התאחדות, והתאחדות בתכלית השלימות.

ונוסף על ענין ההתאחדות (בין בני עם הקב"ה) ב, והיו לבשר אחד - ישנו ענין נוסף ב, והיו לבשר אחד: התוצאות שיוצאים מזה - שנולדים, "תולדות" - "תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים"¹⁰⁵.

עד למעשים טובים (שאינם דבר נפרד מן "והיו לבשר אחד", אלא מעשים טובים) שעל-ידם נעשה יהודי (בגופו ונשמתו) "שותף להקב"ה" (באופן של התאחדות) בכל עניניו של הקב"ה, כולל ועיקר - בהבאת הגאולה האמיתית והשלימה, אשר, כדי שהקב"ה יפעל זאת בשלימות הוא זקוק (כביכול) להשתתפותו של כל יהודי, ודוקא בתור נשמה בגוף, שע"י "מעשינו ועבודתינו" באה הגאולה, וצריך להגיע כביכול לכך שהיהודי יסכים לזה, ויתירה מזו - שהוא ירצה ויכריז, שלא רק ש"הגיע זמן גאולתכם"¹⁰⁶, אלא שישנה כבר הגאולה בפשטות, כמדובר לעיל (סו"ס ח) שגאולה היא מלשון גילוי - הגילוי דאלופו של עולם ב"גולה" (שנפעל ע"י עבודת היהודי בגלות).

יג. והכח להגיע להתאחדות בערב ראש חודש [הן מלמטה למעלה, ההתאחדות של בני עם הקב"ה, כפי שבנ"י צריכים להגיע להקב"ה, והן מלמעלה למטה - הקב"ה עם בני, כפי שהקב"ה צריך כביכול להגיע לבנ"י] - בא מהיום שלפניו, כ"ח בחודש, שקשור

עם הכח של (מתן) תורה (ענינו של חודש השלישי), ובפרט מגילוי פנימיות התורה למטה (כנ"ל בארוכה):

על-ידי התורה נעשה ההתקשרות והתאחדות של בני עם הקב"ה, כמאמר הידוע¹⁰⁷ "תלת קשרין"¹⁰⁸ אינון מתקשראן דא בדא, קוב"ה אורייתא וישראל, וכל חד דרגא על דרגא סתים וגליא כו", ועל-ידי ההתקשרות של ישראל ואורייתא נעשים ישראל קשורים עם קוב"ה, עד שישאל וקוב"ה כולא חד (נעלה יותר מכפי שהתקשרות באמצעות התורה, שלכן ישנם "תלת קשרין"¹⁰⁹).

ובהתקשרות זו גופא ישנם שתי אופנים וסדרים, כידוע¹¹⁰: (א) גליא דישאל מתקשרת עם גליא דתורה ועם גליא דקוב"ה, וסתים דישאל מתקשר עם סתים דתורה וסתים דקוב"ה¹¹¹, (ב) גליא דישאל מתקשרת עם סתים דתורה, וגליא דתורה עם סתים דקוב"ה וגליא דקוב"ה עם סתים דקוב"ה.

ואלו ואלו דברי אלקים חיים¹¹² - ישנם שתי האופנים וענינים ביחד באופן חי (אלקים חיים) באופן של קיום נצחי - הן ה"חוט המשולש" (תלת

(107) ח"ג עג, א.

(108) כן הובא בכ"מ בחסידות. וראה סה"מ תרנ"ז ס"ע כח"ט. הי"ש"ת ע' 61 בהערה.

(109) ראה סה"מ תרנ"ז שם (ע' כח ואילך). ועוד.

(110) ראה אגרות קודש אדמו"ר מהור"צ ח"ג ע' תקלה.

(111) ראה לקו"ת ויקרא ה, ג. נצבים מו, א.

(112) עירובין יב, א.

(105) פרש"י ר"פ נח.

(106) ראה לעיל ס"ט.

מאצנו"²⁶, ובמיוחד - ע"י הוספה באהבת ישראל (ועד - אהבת חנם), אשר מבטלת את סיבת הגלות (שנאת חנם)²⁷ - וע"י הרי הוא מבטל את ה(מסובב-) הגלות, ובמילא - את הצום,

ויתרה מזו - יהפכו²⁸ ימים אלו לששון ולשמחה ולמועדים טובים²⁹ - משום שזוהי התכלית של הצומות מלכתחילה, שע"י יתוסף טוב גדול יותר, ועד שזוהי הפנימיות של הצומות - ביטוי של אהבתו הגדולה של הקב"ה לבנ"י³⁰ ("כמשל מלך גדול ונורא הרוחץ בכבודו ובעצמו צואת בנו יחידו מרוב אהבתו"³¹), וכפי שזה יתגלה במהרה בימינו, כאשר הצום עצמו יהי יום ששון ושמחה ומועד טוב³².

ויתרה מזו - יהפכו ימים אלו לששון ולשמחה ולמועדים טובים²⁹ - משום שזוהי התכלית של הצומות מלכתחילה, שע"י יתוסף טוב גדול יותר, ועד שזוהי הפנימיות של הצומות - ביטוי של אהבתו הגדולה של הקב"ה לבנ"י³⁰ ("כמשל מלך גדול ונורא הרוחץ בכבודו ובעצמו צואת בנו יחידו מרוב אהבתו"³¹), וכפי שזה יתגלה במהרה בימינו, כאשר הצום עצמו יהי יום ששון ושמחה ומועד טוב³².

ונמצא, שאע"פ שצום הרביעי הוא (בפשטות) ענין של ירידה - הרי זה

(26) תפלת מוסף דיו"ט.

(27) יומא ט, ב.

(28) ע"פ ירמ"י לא, יב.

(29) וזכ"ר שם. רמב"ם סוף הל' תעניות.

(30) וכן הוא גם בנוגע לשם החודש "תמוז" - שהוא שם של ע"ז (יחזקאל ח, יד ובמפרשים שם.

מו"ג ח"ג פכ"ט), וע"י עבודת בני"י נתהפך ונעשה שם של חודש במנין בני"י, וידוע השק"ט ע"פ הלכה בזה (ראה סנהדרין סג, ב. טוש"ע יו"ד

סקמ"ז ס"ד ובנ"כ. דעת זקנים בעה"ת בשלח יד,

ב. יראים סע"ה. וראה בארוכה לקו"ש ח"ח ע' 311 (לקמן ע' 136). חכ"ג ע' 166 ואילך. וש"ג,

ועד שיש בו יתרון האור (הבא דוקא מן החושך) - שבתקופת תמוז מאיר תוקף החום של "שמש הוי"י", היינו תוקף הגילוי של שם הוי"י (ראה בארוכה לקו"ש שם ע' 310 ואילך (לקמן ע' 136).

(31) אגה"ק סכ"ב.

(32) ראה בארוכה לקו"ש ח"ח ע' 313 (לקמן ע' 138).

(33) לקו"ש ח"ג ע' 156. סה"ש שם ע' 526 ואילך.

33) ולהעיר שבשבעה עשר בתמוז (סיום הארבעים יום מתן תורה) ירד משה עם הלוחות. ויומתק ע"פ מ"ש בפנים - שבחודש הרביעי נעשה עיקר קבלת התורה מצד האדם (לאחרי ההכנה של ארבעים יום שלמד משה תורה בשכלו הוא ובפרט בלילה. משא"כ מצד הקב"ה - ניתן כל התורה מלמעלה ביום מתן תורה), שזהו השלימות דמתן תורה בחודש השלישי. אלא שמפני חטא העגל - נשתברו הלוחות, ונעשה יום צום.

ויש לומר, שמצד הגילוי מלמעלה במ"ת בחודש השלישי, ה' מקום לשבירת הלוחות, ודוקא ע"י עבודת האדם, לאחרי התשובה של המקבל, נתקיימו הלוחות אחרונות (שניתנו ביה"כ"פ), כי ע"י עבודת האדם נעשה הגילוי דמ"ת בתוקף וקיום נצחי (ראה סה"ש תשמ"ח (קה"ת) ח"ב ע' 529).

34) שמתברך משבת זו, שמיני' מתברכין כולוהו יומין, כולל יום השביעי הבא (שהוא י"ב תמוז בקביעות שנה זו).

35) שעלייתו בשלימותו הוא בשבת זו, ובפרט שקביעותו בשנה זו ה' ביום חמישי, מעלי שבתא.

ולאחר מכן עולם הרביעי - עולם העשי' (בחי' המקבל).

ועד"ו הוא ההבדל בין חודש השלישי וחודש הרביעי²⁰: מתן תורה בחודש השלישי הוא ענין ה"גמול" ונתנת התורה והמצוות מלמעלה; וחודש הרביעי הוא בדרגת "דל", שמקבל ההשפעה ממתן תורה בחודש השלישי, העבודה ע"פ הוראות התורה.

ולמרות שעבודתם של יהודים בעולם (בחודש הרביעי) היא ירידה לגבי הגילוי מלמעלה (בחודש השלישי) - הרי שלימות ההשפעה מלמעלה היא דווקא כאשר היא יורדת למטה, עד שהיא מתקבלת אצל המקבל ובתוך המקבל, ואדרבה: דוקא ע"י הירידה למטה נפעלת שלימות הכוונה של נתאוה הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים²¹, ונפעלת השלימות של מתן תורה - שהיא תומשך ותחדור בקרב האדם למטה, ועד - כל העולם.

וכשם שהוא בעולמות: אף שעולם העשי' הוא העולם הנמוך ביותר, ומובדל משאר שלושת העולמות בהפסק - "אף עשיתו"²², הרי שלימות ההשפעה של העולמות העליונים היא דוקא כשהיא באה בעולם העשי', עולם הזה הגשמי, התחתון שאין תחתון למטה ממנו - דוקא בעולם העשי' נעשית הדירה לו יתברך בתחתונים.

ג. תוכנו של החודש הרביעי (עבודת התחתון, מקבל) מודגש עוד יותר בכך שהיום המיוחד של החודש אשר נזכר בתורה שבכתב הוא - "צום הרביעי"²³, הצום דשבעה עשר בתמוז, אשר זהו ענין כללי בחודש זה, כמובן מכך שהצום מתייחס לכל החודש - "צום הרביעי"²⁴:

ה"חמשה דברים" בלתי רצויים אשר קרו בצום הרביעי²⁵ (אשר לכן זהו יום צום) - החל מ"נשתברו הלוחות" (בסוף הארבעים יום דמתן תורה), ולאח"ז "הובקעה העיר", אשר בזה החל החורבן דבית המקדש והגלות, ועד גלות זה האחרון (לאחרי חורבן בית שני) - מדגישים עוד יותר את הירידה למטה שנעשית בחודש הרביעי.

זאת אומרת, שנוסף להירידה ד"חודש הרביעי" בכלל (לגבי חודש השלישי), הירידה בעולם הזה התחתון (לגבי כל ג' עולמות העליונים) - מבטא ה"צום הרביעי" ירידה לאחרי (ובתוך) ירידה, עד לירידה בגלות הזה למטה מטה;

אך הכוונה (מלכתחילה) בזה היא, שזה יעורר את העבודה של יהודי פה למטה, שיבטל את הסיבות לירידה זו (ובמילא - את הצום), ע"י הוספה בעבודתו בתומ"צ (אשר ניתנו בחודש השלישי), ולהחליש ועד לבטל לגמרי את ה"מפני" חטאינו (גלינו

20) ולהעיר שהפרק דשבת זו הוא - פרק רביעי (שבת הרביעיית לאחרי זמן מ"ת), והתחלתו הוא בד' ענינים (חכם, גבור, עשיר מכובד) כנגד ד' עולמות אבי"ע, שם הוי' וכו' כמבואר במ"א.
21) נתחומא נשא טז. תניא פל"ו. ועוד.
22) ישע"י מג, ז.
23) זכרי' ח, יט.
24) ראה לקו"ש ח"ח ע' 309 (לקמן ע' 134) ובהערות שם.
25) תענית כו, סע"א במשנה. רמב"ם הל' תעניות פ"ה ה"ב.

בבית משולש (תורה תפלה ומעשים טובים) - שיהי' הגילוי דיחידה הכללית, משיח צדקנו¹¹⁵,

ונעשה "יחידה ליחדך" - ההתאחדות של כל הענינים ביחד בנקודה אחת ויחידה, שעומדת בגלוי בזמן ומקום של הגאולה האמיתית והשלימה, מתחיל דוקא ממקום זה וזמן זה,

עד שמתגלית תכלית השלימות ותכלית האמיתית של כל הענינים בכל העולם כולו - שנעשה דירה לו יתברך בתחתונים,

וישנו בשלימות הבית המשולש, בית המקדש השלישי, "מקדש אד' כוננו ידך",

ביחד עם הקשר של כל יהודי עם היחידה שבנפש שלו, שמקשרת אותו עם היחידה הכללית, משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, ובנ"י הולכים ביחד עם התורה, עם "תורה חדשה" של משיח צדקנו¹¹⁶, וההמשך - ע"י הקב"ה, "תורה חדשה מאתי תצא", ועוד ועיקר - תיכף ומיד ממש.

[אח"כ חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א לכל אחד ואחת מהנוכחים שיהיו קובץ "כ"ח סיון - יובל שנים", ובצירוף אליו שטר של דולר, לתת אותו (או חילופו) לצדקה].

קשרין) דגליא (גליא דישראל, גליא דתורה וגליא דקוב"ה), הן ה"חוט המשולש" דסתים (סתים דישראל, סתים דתורה וסתים דקוב"ה), והן ה"חוט המשולש" באופן שני - גליא בסתים, וסתים בגליא וכו' - כך שישנה ההתאחדות האמיתית של כל השלשה, כך שישנם כל הענינים של גליא, כל הענינים דסתים וכל הענינים דסתים כפי שעומדים בגלוי (שלש פעמים שלש פעמים שלש), - בתור מציאות אחת ויחידה של "יחידה ליחדך"¹¹³.

והכח לזה בא מכ"ח סיון, כשישנה השלימות של שלש פעמים שלש פעמים שלש (כל ג' האופנים בהתאחדות ד"תלת קשרין"), היום שקשור עם שלימות גילוי הכח של (מתן) תורה, וגם של פנימיות התורה, ובאופן שגם סודות התורה קיימים בגלוי (עד בחוצה דחצי כדור התחתון) - שעל-ידו נעשית שלימות ההתאחדות של בני"י עם הקב"ה (יחוד שימשא וסיהרא), הן בבחי' גליא והן בבחי' סתים.

ועל-ידי זה - נפעלת המשכת האחדות גם בעולם, הן בגליא שבעולם והן בסתים שבעולם, וגם שהסתים שבעולם - עד כח העצמות שבו - קיים בגלוי.

יד. ועוד ועיקר, שע"י גילוי היחידה שבנפש שבכל אחד ואחת מישראל - שזהו (חלק ה) משיח שבכל יהודי¹¹⁴, ובפרט בכללות עם ישראל כשמתאספים יחד (כמה פעמים עשרה)

115) רמ"ז לוח"ב מ, ב. ולוח"ג רס, ב. ועוד (נסמן בלקו"ש חכ"ט ע' 360 הערה 27). וראה שערי תשובה שבהערה 58. ועוד.

116) ראה שיחת יום ב' דהג השבועות בענין "תורה חדשה מאתי תצא" - סה"ש ה'תנשא" ח"ב ע' 566 (לעיל ע' 4) ואילך.

113) נוסח הושענות (יום ג').

114) ראה מאור עינים ר"פ פינחס.

קרח – י"ב-י"ג תמוז

בירור חצי כדור התחתון כהכנה לגאולה

א. ידוע שכתוצאה מהמאסר והגאולה של כ"ק מו"ח אדמו"ר ב"ב-י"ג תמוז (תרפ"ז) – נסע בסופו של דבר מהמדינה ההיא (בשנת תרפ"ח), ולאחרי כמה שנים (בשנת ת"ש) – הגיע לארה"ב, בחצי כדור התחתון, בה קבע את מקום דירתו ועבודתו במשך עשר השנים האחרונות שלו בעלמא דין (עד שנת תש"י).

מכיון שכל הענינים [ובפרט ענינים הקשורים בנשיא] הינם בהשגחה פרטית – מובן, שסיבת הגעתו לחצי כדור התחתון היתה לא רק כדי להנצל מהסכנה שהיתה במדינות שבחצי כדור העליון, אלא גם, ובעיקר, שכך היתה הכוונה העליונה, שמקום דירתו ועבודתו (בשנים האחרונות) יהי בחצי כדור התחתון.²

וצריך להבין: מקום העבודה הקבוע של כל רבותינו נשיאינו – החל מהבעש"ט והמגיד, ולאחר מכן נשיאי

משיחת ש"פ קרח, ה' תמוז ה'תשמ"ט. נדפס בטה"ש תשמ"ט ח"ב ע' 548 ואילך. תרגום מאידית.

(1) ראה שיחת ב' דחגה"ש ביום ה'ש"ת (ע' 125 ואילך). ח"י אלול תש"א (ע' 162). אור לט' שבט תש"ב (ע' 67). ליל ויום שמח"ת תש"ד (ע' 33. ע' 42). י"ט כסלו תש"ד (ע' 51). יום ב' דחגה"ש תש"ד (ע' 138). אגרות קודש אדמו"ר מהור"י צ"ח ע' לד. ועוד. וראה גם מקומות שבהערה 5.

(2) ואף שלאחרי המלחמות כו' נעקר מקומו של רוב מנין ובנין של ישראל לארצה"ב – הרי זה גופא הוא ע"פ השגחה עליונה.

חב"ד – ה' דוקא במדינה ההיא, ובפרט בעיר ליובאוויטש³, ומשם יוצאה אורה לכל העולם – הפצת המעיינות חוצה. מדוע סובב הקב"ה את הסיבות שדוקא כ"ק מו"ח אדמו"ר, נשיא דורנו, יצא משם ויבוא לארה"ב, ושם יקבע את מקום עבודתו (וכידוע עד כמה מנע עצמו לצאת משם⁴), והחל מאז נהי' דוקא מקום זה מקור ההשפעה (בלשון הכתוב⁵ – מקום מים חיים) של הפצת המעיינות חוצה לכל העולם כולו, כולל – גם במדינה ההיא?

הקושיא מתחזקת יותר: לפי הפתגם הידוע ש"בחצי כדור התחתון לא ה' מתן תורה (- בגלויה)⁶, אלא "קבלת התורה היא אצלנו (בחצי כדור

(3) וראה ספר הזכרונות (של כ"ק מו"ח אדמו"ר) ח"א ע' 55: די געשיכטע פון חב"ד איז אזוי ענג פאָרבונדן מיט ליובאוויטש כו' חב"ד און ליובאוויטש זיינען געוואָרן שמות הנרדפים. עיי"ש.

(4) ראה שיחת שושן פורים ה'ש"ת (ס"ע 23).
(5) ראה שיחת א' דחגה"ש ביום ה'ש"ת (ע' 119 ואילך). ער"ח תמוז תש"ב (ע' 140). וראה גם שיחת ה' כסלו תש"ב (ע' 15 ואילך). ה' שבט תש"ב (ע' 63). פורים תש"ג (ע' 42). י"ב תמוז תש"ג (ע' 136). י"ט כסלו תש"ד (ע' 51). ב' אדר תש"ה (ע' 69).
(6) ירמ"ב, יג.

(7) מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר – נדפס בטה"מ תש"ח ע' 232 ואילך. וראה אגרות קודש שלו ח"ב ע' שלא. אגרות קודש אדמו"ר מהור"ש ח"א ע' קסא. ובנדוד – שיחת א' דחגה"ש ה'ש"ת (ע' 120).

העליון)⁸ – מדוע הביא הקב"ה ירידה ביותר, לעקור את מקומו מחצי כדור העליון ולקבעו בחצי כדור התחתון (וכפי שכ"ק מו"ח אדמו"ר התבטא, ש"עשרי גליות גלתה ליובאוויטש"⁹, והגלות האחרונה¹⁰ (הקשה ביותר) היתה כבואו לגלות אמריקא¹¹), ואפילו לא – עכ"פ במקום אחרי¹² בחצי כדור העליון? ב. ויובן זה בהקדים השייכות של חג הגאולה י"ב-י"ג תמוז עם חודש זה דוקא, ועד שכל החודש נקרא במנהג כו"כ מבני על שם זה – "חודש הגאולה".

כבר דובר כמה פעמים¹³, על כך שתוכנו של חודש תמוז – ששבת זו היא השבת הראשונה של החודש¹⁴ – מרומז בשמו בתורה שבכתב – "חודש הרביעי" (על פי סדרו בהחדשים – לאחר החודש הראשון, חודש ניסן):

8) סה"מ תקס"ב ח"א ע' שי. וראה שם ח"ב ע' תעט.
9) ראה שיחת פורים תש"ג (ס"ע 41). וראה גם שיחת פורים תשח"י ס"ג (לקו"ש ח"א ע' 325).
10) ראה גם שיחת דחגה"ש שבהערה 1 (ע' 126).
11) ראה שיחת י"ב תמוז תש"ב (ע' 156). ב' אדר תש"ה (ע' 69).
12) ראה שיחת י"ט כסלו תש"ד (ע' 51).
13) ראה קונטרס משיחות ש"פ קרח תשמ"ז ס"ב ואילך. סה"ש תשמ"ה (קה"ת) ח"ב ע' 494. 528. ועוד.
14) שבו עולים בשלימות (ויכולו) כל ימי שבוע שעברה, כולל ב' ימים דראש חודש תמוז*, הכוללים כל ימי החודש.

8) סה"מ תקס"ב ח"א ע' שי. וראה שם ח"ב ע' תעט.
9) ראה שיחת פורים תש"ג (ס"ע 41). וראה גם שיחת פורים תשח"י ס"ג (לקו"ש ח"א ע' 325).
10) ראה גם שיחת דחגה"ש שבהערה 1 (ע' 126).
11) ראה שיחת י"ב תמוז תש"ב (ע' 156). ב' אדר תש"ה (ע' 69).
12) ראה שיחת י"ט כסלו תש"ד (ע' 51).
13) ראה קונטרס משיחות ש"פ קרח תשמ"ז ס"ב ואילך. סה"ש תשמ"ה (קה"ת) ח"ב ע' 494. 528. ועוד.
14) שבו עולים בשלימות (ויכולו) כל ימי שבוע שעברה, כולל ב' ימים דראש חודש תמוז*, הכוללים כל ימי החודש.

החילוק מרומז גם במספר החדשים – שלישי ורביעי: הגמרא אומרת¹⁵ "גימ"ל דל"ת – גמול דלים", ז.א. שהגימ"ל מרמז על המשפיע מלמעלה (גומל), והדל"ת – על המקבל למטה ("דל"). כך זה גם בנוגע למספרים ד"ג' וד' – כידוע ששלישי רומז על ההשפעה מלמעלה (הנחלקת לשלש דרגות), וכאשר ההשפעה יורדת למקבל, נוספת דרגא רביעית (הכלי ושטח המקבל)¹⁶. וכפי שזה נחלק בכללות סדר ההשתלשלות – ג' העולמות אצילות בריאה ויצירה (כולם – בחי' המשפיע),

15) שבת פה, א.
16) וגם קבלת התורה ע"י בניי היתה כמעמד הר סיני ושמייעת עשה"ד מלמעלה (ראה סה"ש תשמ"ח שם ע' 494).
17) ראה רד"ק לתהלים יט, ח. ס' השרשים שלו ערך ירה. וראה זח"ג נג, ב.
18) שבת קד, א.
19) ראה קונטרס משיחות ש"פ קרח הנ"ל ס"ב. וש"י.